

„A Föld most sivár, nyugtalan, fáradt hely...”

Mondja a költő, Joyce Kilmer az I. világháború idején. Eltelt 107 év, és a verssor ma is aktuális. 2022. február 24-én Vlagyimir Putyin különleges katonai hadműveletet indított Ukrajna ellen, ezáltal kirobbantotta a nyílt orosz–ukrán háborút. A kirobbantó ok 2014-ig nyúlik vissza, mikor az EU-párti tüntetők megdöntötték az oroszbarát Viktor Janukovics elnök hatalmát, Oroszország pedig megszállta a Krím félszigetet. Kelet-Ukrajnában (ahol többségében orosz anyanyelvű lakosság él) már 2014 óta folynak a harcok. Három évvel ezelőtt az orosz haderő Kijev ellen indult, és úgy vélte, néhány nap alatt elfoglalja a fővárost. A világ Ukrajna segítségére sietett, és ez a „néhány nap” már három éve tart. Az ország nagy hányada kimenekült külföldre, akik valamilyen okból kifolyólag nem tudtak elmenni, azok itt – Kárpátalján rekedtek. Kárpátalja utcáit elfoglalták a kelet-ukrajnai terepjárók, az üzletekben elsőbbséget élveztek a menekültek, akik ki is követelték maguknak ezt az előjogot. Sok ingatlant felvásároltak, de nem olvadtak be a közösségekbe. A média irányítottan olyan hírekkel lett tele, melyekben a kárpátaljai magyar lakosságot szidják, hogy tömegesen menekülnek el az országból, és nem akarják védelmezni a hazát a harctéren. Emellett természetesen háromszor annyi ukrán döntött úgy, hogy végleg itt hagyja az országot, de erről nem esett szó. Három éve tart a légiiradók harsogása, mely óvóhelyekre és pincékbe kényszeríti az iskolásokat és óvodásokat. Az egészségügy folyamatosan a leépülés útján halad, nagy számban bocsátják el a dolgozókat (ápolónőket, ápolókat, kisegítő személyzetet, laboránsokat).

Igaz, a menekültek több vállalkozást is áthoztak Kárpátaljára, ami segítette a régió gazdaságilag fennmaradni. Ezek között ta-

lálható élelmiszer-kiskereskedés, varroda, építőipari vállalkozás és sok szépségszalon, tetoválószalón, valamint gyógyszertár. Az iskolákban három év alatt nagyobb számban lettek jelen a menekült gyerekek, mint a helyiek. Az utcák tele vannak idegenekkel, nemcsak nőkkel és gyerekekkel, hanem férfiakkal is. Az utóbbi hónapokban megjelent egy aranyszínű mikrobusz Kárpátalján, ezzel gyűjti a hadra fogott férfiakat a katonaság. Reggel útnak indul a busz, és estére elviszi a hadkiegészítő irodákba az otthoni ruhákban, olykor papucsban, reklámszatyrot szorongató begyűjtötteket.

2024. november 5-én Amerikában elnökválasztás zajlott. Senki számára sem titok, hogy a világ változást várt és vár a republikánus Donald Trump győzelme és 2025. január 20-i beiktatása után, feszülten figyeli, mit fog lépni Trump Ukrajna ügyében. Lesz változás, enyhülés vagy esetleg béke? Ukrajnában 2025. május 9-ig van meghirdetve a hadiállapot. Történelmileg fontos dátum ez, hiszen május 9-én ért véget a II. világháború Németország kapitulálásával és Oroszország győzelmével. Ismert a mondás, mely szerint *a történelem ismétli önmagát*. A dátum adott, a helyzet kínálja a lehetőséget, a nép pedig fél. Egyre több hősi halottat hoznak haza a frontról, akit megtalálnak és azonosítanak, de rengeteg férfi veszett el nyomtalanul. Ezzel a háborúval elindult egy lavina, mely Európát húzza magával a hegyoldal aljára. A nők várják haza férjüket, fiaikat, sokan reménytelenül. A szolgáló katonák lelkiállapota megváltozott, a szabadságra hazakerkező harcosok már nem illeszkednek be a közösségekbe, félelmet keltenek, mert kiszámíthatatlan a viselkedésük. Ez a jövőt illetően is nagy aggodalmat jelent mindenki számára. Fenntartással bár, de várjuk a békét.